

Husk at matjord har høy verdi!

Jordvernalliansen i Innlandet synes det er opprørende at kommunedirektøren i sin innstilling holder fast ved at det skal bygges en bilveg med tilhørende gang- og sykkelveg over den beste matjorda, for å spare 3 minutters gange.

Kommunestyret i Stange skal nå avgjøre om de ønsker at ordføreren skal få fullmakt til å mekle med Statsforvalteren i to viktige saker som omhandler jordvern. Til sammen er over 125 dekar dyrket mark i spill på Viksjordet på Tangen og Hobergjordet i Ottestad. Politikerne har nå muligheten til å vise at Stange tar jordvern på alvor!

Utbygging på Hobergjordet ble tatt ut av kommuneplanen i 2020 etter innsigelse fra Statsforvalteren – med jordvern som begrunnelse. Når vi vet at jordvernet er betydelig innstrammet siden den gang, framstår det som fullstendig tonedøvt at kommunen fortsatt ønsker å anlegge veg tvers over jordet. Innsigelser fra både Statsforvalteren og Fylkeskommunen, så vel som massive protester fra naboer og diverse lag og organisasjoner blir glatt oversett.

Den planlagte vegen vil legge beslag på ca. 10 dekar dyrka jord. Men til alt overmål er vegen planlagt diagonalt tvers over hele jordet. Alle som har litt innsikt i landbruksdrift, forstår da at restarealet på begge sider av den nye vegen vil føre til betydelige driftsulemper med mye snuing og unødig kjøring på matjorda. Restarealet nord for den nye vegen vil bli på ca. 45 dekar, noe som i seg selv er drivverdig. Men det skal ikke rare fantasien til, for å forstå at dette arealet vil ligge lagelig til for utbygging ved senere anledninger, noe også Statsforvalteren har påpekt i sin innsigelse. Kommunedirektøren føler seg indignert over dette, men mon tro om ikke Statsforvalteren kjenner lusa på gangen utfra tidligere erfaringer?

En del av begrunnelsen for å anlegge denne vegen, er tilgang til arealene på den gamle gartneritomta på Berger («Gartnerløkka»). Jordvernalliansen har ingen ting imot at det bygges boliger på gartneritomta, tvert imot – skal vi i framtida unngå å bygge boliger på dyrket mark må slike arealer utnyttes fullt ut. Vi støtter derfor Fylkeskommunen som i sin innsigelse fastholder at atkomst til Gartnerløkka må gå via Gubberudvegen. De påpeker sågar at kommunens foreslåtte løsning over Hobergjordet gir dårligere trafiksikkerhet i Ottestad. Kommunen anslår selv at en ny gang-/sykkelveg over Hobergjordet vil bli ca. 200 meter kortere for de som går fra Maihaugen/Hoberg til u-skolen/Ottestadhallen. Det foreslås altså å anlegge ny gang-/sykkelveg tvers over et jorde, for å spare 3 minutters gange. Dette framstår som så ekstravagant at det er vanskelig å finne ord!

Men enda verre er det med Viksjordet på Tangen. Her ønsker kommunen å tilrettelegge for bygging av Mjøstangen Plusslandsby, hvor Bjørn Dæhlie er utbygger for en såkalt økolandsby på ca. 120 dekar dyrket mark. Innsigelsen handler denne gangen om arealutnyttelse. Vi er enig med Statsforvalteren i at hvis det først skal bygges ut på matjord, må det bygges tett og høyt, med krav om minimum 4 boenheter pr. dekar. Men Jordvernalliansen ber i stedet politikerne droppe hele utbyggingen på dyrket mark.

Vi har lenge etterlyst en offensiv holdning fra Stange kommune til utbygging på Tangen, og når det nå anlegges nytt dobbeltspor for jernbane, er det helt riktig å satse i nærområdet til den nye jernbanestasjonen. Men vi er av den klare oppfatning at Tangen har flust med utbyggingsområder og muligheter UTEN å ta av verdifull dyrket mark. Rundt dagens Tangen sentrum ligger områder med skog- og berggrunn, som er velegnet for utbygging, noe det opprinnelig ble lagt opp til ved behandling av kommunedelplanen for Tangen.

Stange kommune har de siste 20 åra omdisponert mer enn 1.500 dekar dyrket mark til andre formål enn jordbruk, noe som gjør kommunen til en av de verste i landet på jordvern. Det argumenteres med at noe av denne nedbyggingen skyldes samferdselsprosjekter (E6 og jernbane), men nettopp derfor må Stange være svært restriktive med nedbygging av sine resterende jordbruksarealer til andre formål. Stortinget har i 2023 vedtatt at det nasjonale målet for maksimal nedbygging av dyrket mark skal være 2.000 dekar pr. år. Stange kommune vil «bruke opp» over 6% av dette målet i «en smell», hvis politikerne i kommunestyret følger innstillingen fra kommunedirektøren og vedtaket i planutvalget. Det synes vi er helt hårreisende!

Jordvernalliansen vil sterkt oppfordre alle partier i kommunestyret om å ta innsigelsene fra Statsforvalteren til følge, og dermed droppe nedbygging av matjorda på Viksjordet og Hobergjordet. Vi minner om at både AP, SP og Nærmiljølista til forrige kommunevalg lovet sine velgere å ta mer hensyn til jordvern i denne kommunestyreperioden. Nå har dere sjansen til å vise at dere tar jordvern på alvor i praksis – og ikke bare som fine ord i en valgkamp!

For arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Lars Opsal jr (Innlandet Bondelag), Odd Erik Kokkin (LO Innlandet), Stephan Viehmann (Naturvernforbundet i Innlandet) og Lars Arne Mjørnlund (Innlandet Bondelag)